

YHDESSÄ KOHTI REILUA DATATALOUTTA

Yhteiskunnallisten ja talouden toimijoiden
yhteinen tahtotila datatalouden
rakentamiseksi 2022

Datatalouden tahtotila

Datatalouden tahtotila on yhteinen kannanotto. Se kertoo, mihin suuntaan datataloutta tulisi työhön osallistuneiden organisaatioiden mielestä kehittää, jotta Suomen kilpailukyky ja talouden iskunsietokyky voisivat kasvaa.

Suomi on matkalla kohti kilpailukykyistä, hyvinvoivaa ja hiilineutraalia tulevaisuutta, johon voidaan päästä hyödyntämällä dataa paremmin. Tässä dokumentissa kuvattu yhteinen tahtotila auttaa eri toimijoita valitsemaan oikeat toimet datataloudessa menestymiseen. Muutoksia on saatava aikaan kuudella painopistealueella, ja sitoudumme työskentelemään Suomen uudistamiseksi niiden mukaisesti.

Tahtotila on laadittu Sitran fasilitoimissa työpajoissa ja datatalouden kansallisen tiekartan ohjausryhmä on hyväksynyt sen marraskuussa 2022. Työhön on osallistunut Sitran kutsusta julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin edustajia.

Datatalouden tahtotila on osa kansallista reilun datatalouden tiekarttatyötä, jota Sitra koordinoi. Seuraavaksi tiekarttatyössä tunnistetaan tahtotilaa toteuttavia toimenpiteitä laajassa kansallisessa yhteistyössä. Tiekartta julkaistaan kokonaisuudessaan keväällä 2023.

Datatalouden tiekartan ohjausryhmä

SITRA

BUSINESS
FINLAND

Kommun-
förbundet

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Datalla luomme Suomelle kestäväää kasvua

Datan määrän kasvu ja sen hyödyntämisen avaamat mahdollisuudet ovat merkittävä murros globaalisti. Kilvassa pärjäävät ne, jotka osaavat ja kykenevät parhaiten käyttämään datasta jalostettua tietoa.

Datatalous koskettaa meitä kaikkia niin yrityksissä, julkisella sektorilla kuin yksilöinä, datan tuottajina ja käyttäjinä.

Edelläkävijäyritykset kasvavat, innovoivat ja menestyvät markkinoilla dataa hyödyntämällä. Datan avulla ne luovat kysyntään vastaavia tuotteita ja palveluja, ohjaavat toimintojaan, rakentavat asiakassuhteita ja kytkeytyvät globaaleihin arvoketjuihin ja ekosysteemeihin.

Datavetoiset digitaaliset palvelut muokkaavat suomalaisten arkea. Yksilöiden oikeuksia ja valmiuksia toimia digitaalisessa maailmassa on vahvistettava.

Datan tehokkaalla käytöllä on keskeinen rooli myös julkisella sektorilla, kun kehitetään toimivampia palveluja, ratkotaan kestävyysvajetta ja kasvatetaan yhteiskunnan muutosvalmiutta.

Aika toimia on nyt

Datan hyödyntäminen ei saa jäädä vain harvojen etuoikeudeksi.

Siirtymä datavetoiseen talouteen tulee rakentaa eurooppalaiselle arvopohjalle ja datankäytölle on varmistettava reilut pelisäännöt. Oikeudet dataan on turvattava.

Suomen on kiireesti löydettävä keinot vauhdittaa datatalouden rakentamista.

Digitalisaation ja teknologian kehittämisen edelläkävijänä meillä on tähän hyvät lähtökohdat. Onnistuaksemme meidän on kuitenkin lisättävä yhteistyötä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välillä – ja astuttava ulos silloistamme.

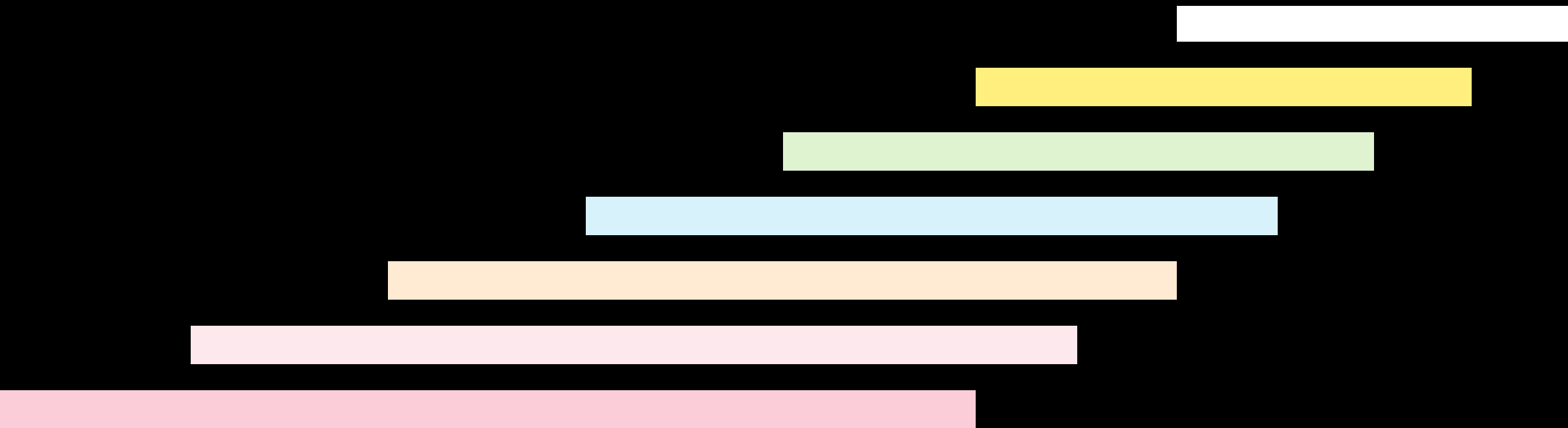
MUUTOKSEN TEKEMISEEN TARVITAAN ROHKEUTTA.

Muutoksen polun avaamisessa kansallinen datatalouden tiekartta on oivallinen työkalu.

KUUSI KESKEISTÄ MUUTOSALUETTA

Näitä haluamme tukea ja näiden
edistämiseen sitoudumme

Tahdomme, että...

Suomeen luodaan reilut datatalouden rakenteet ja ratkaisut, jotta datalla voidaan uudistaa liiketoimintaa, vahvistaa tuottavuutta ja hyvinvointia sekä saada samalla aikaan myönteisiä luontovaikutuksia.

Kehitysalueet

IHMISKESKEISET PALVELUT

Yritykset ja julkinen sektori tarjoavat dataan pohjautuvia reiluja palveluja, jotka tukevat ihmisten elämäntilanteita ja oikeuksien toteutumista.

EU-VAIKUTTAMINEN

Suomi luo edelläkävijänä kilpailukykyistä EU:n datataloutta. Suomi tunnistaa omat vahvuudet ja mahdollisuudet vaikuttaa myönteisesti datatalouden kehitykseen kansainvälisesti sekä viestii niistä aktiivisesti.

LIIKETOIMINNAN UUDISTAMINEN

Yrityksillä ja julkisen sektorin toimijoilla on paremmat valmiudet kehittää omaa toimintaansa datan avulla sekä muodostaa uusia kumppanuuksia ja luoda arvoa datasta.

Tarvittavat kyvykkyydet

OSAAMINEN

Ihmisten ymmärrys datataloudesta kehittyy ja kyky hyödyntää datan ja aineettomien oikeuksien luomia mahdollisuuksia kasvaa.

INFRASTRUKTUURI

Dataa on saatavilla ja se liikkuu organisaatioista ja järjestelmistä toiseen luoden hyvinvointia ja kilpailukykyä erityisesti sosiaali- ja terveyssektorilla, teollisuudessa ja digivihreää siirtymää tukien.

INVESTOINNIT

Kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin yhteisiä rahoitusmalleja ja kohdennetaan investointeja Suomen kilpailukyvyyn kannalta keskeisten toimialojen dataekosysteemien ja data-avaruuksien kehittämiseen.

Reilut pelisäännöt auttavat palveluiden kehitystä

Palvelut toimivat jo nyt lähes poikkeuksetta datan avulla. Yksilöiden elämää helpottaisi, jos dataa käytettäisiin tehokkaammin eri palveluissa ja niiden välillä. Palveluissa kerättyä dataa voidaan hyödyntää myös toisissa käyttötarkoituksissa, kuten terveyden alan tutkimuksissa tai liiketoiminnan kehityksessä.

Jotta palvelut voisivat parantua, on varmistettava, että dataa saadaan käyttöön ja että se liikkuu turvallisesti eri palvelujärjestelmien välillä. Yksilöillä ei tällä hetkellä ole juurikaan mahdollisuuksia vaikuttaa oman datansa käyttöön eivätkä he tunne oikeuksiaan.

Lainsäädäntö takaa jokaiselle oikeudet heistä kerättyyn dataan ja datan siirtämiseen toiseen palveluun. Onkin tärkeää luoda palveluita, jotka tekevät tämän läpinäkyvästi ja reilusti.

Ihmiskeskeisissä dataan perustuvissa palveluissa pelisäännöt ovat selvät ja käyttäjille kerrotaan ymmärrettävästi ja läpinäkyvästi, miten heidän dataansa käytetään. Heitä muistutetaan siitä, että he voivat itse päättää heistä kerätyn datan käytöstä. Esimerkiksi terveysalalla yksilöt voisivat hyötyä nykyistä paremmasta kokonaiskuvasta omasta hyvinvoinnistaan ja samalla tarve sote-palveluiden käyttöön voisi vähentyä.

Tahdomme, että

...yritykset ja julkinen sektori tarjoavat dataan pohjautuvia reiluja palveluja, jotka tukevat ihmisten elämäntilanteita ja oikeuksien toteutumista.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Ihmisillä ja organisaatioilla on heikot mahdollisuudet hallita heistä kerättyä dataa, ja tämä rapauttaa luottamusta digitaalisiin palveluihin.
- Datan avulla voidaan kehittää parempia palveluita, mutta käytännössä tästä ei vielä koidu juurikaan hyötyä käyttäjille.
- Datatalouden sääntely uutena ilmiönä on keskeneräistä ja sirpaleista.
- Digijättien edut ovat olleet etusijalla pienempien yritysten, yksilöiden ja yhteiskunnan kustannuksella.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Hyödynnämme uusia keinoja, joilla ottaa ihmiset mukaan palveluiden kehittämiseen. Keskitymme erityisesti siihen, kuinka hyvinvointia ja ilmastohyötyjä tuottavia ratkaisuja voidaan luoda dataa hyödyntämällä.
- Teemme näkyväksi reilun datatalouden hyötyjä uusien ja parempien palveluiden kautta.
- Edistämme palvelujen kehitystä, jotka vastaavat ihmisten tarpeisiin eri elämäntilanteissa ja jotka hyödyntävät dataa yli toimialarajojen.
- Rakennamme työkaluja, joiden avulla yksilöt voivat vahvistaa neuvotteluasemaansa ja tarttua toimeen dataa koskevien oikeuksiensa käyttämiseksi (esim. reilut käyttöehdot ja omadatan hallinta).
- Tuemme ihmiskeskeisten palvelujen kehittämistä tarjoamalla tueksi käytännön malliesimerkkejä ja tietoa onnistuneista ratkaisuista (esim. pelikirja kehittäjille).

EU hyötyy edelläkävijän näkemyksistä

Suomi tunnetaan teknologian ja digitalisaation edelläkävijänä, ja näissä aiheissa Suomen ääni kuuluu EU-päätöksenteossa kokoaan vahvempana. Haluamme Suomen vahvaan asemaan myös reilussa datataloudessa.

Vaikuttaminen EU-tasolla vaatii aktiivista toimintaa niin poliittisten linjausten ja sääntelyn valmistelun eri vaiheissa kuin yhteistyöverkostoissakin. On tärkeää saada suomalaisia toimijoita mukaan keskeisiin hankkeisiin ja vaikutusvaltaisille paikoille sekä kasvattaa laajan joukon ymmärrystä tavoista ja mahdollisuuksista vaikuttaa oikea-aikaisesti. Esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön Tekoäly 4.0 -ohjelman [EU-verkosto -pelikirja](#) kuvaa vaikuttamisen prosesseja ja moninaista toimijakenttää.

Ennakoiva lähestymistapa on tärkeää EU:ssa. Suomalaistoimijoiden kannattaa olla mukana määrittelemässä uusia asioita sen sijaan, että vain kommentoisimme jo toimeenpanoon menossa olevia aloitteita.

Suomen täytyy jatkossakin osallistua aktiivisesti kansainvälisten datatalouden pelisääntöjen ja ratkaisujen määrittelyyn. Eduskunnan ja valtioneuvoston on myös vahvistettava lainsäädäntöprosessien datan laatua, avoimuutta ja käyttöä siten, että sen avulla prosessia ja sen johtamista voidaan analysoida ja kehittää entisestään.

Tahdomme, että

... Suomi luo edelläkävijänä kilpailukykyistä EU:n datataloutta. Suomi tunnistaa omat vahvuutensa ja mahdollisuutensa vaikuttaa myönteisesti datatalouden kehitykseen kansainvälisesti sekä viestii niistä aktiivisesti.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Suomessa eri toimijoilla on puutteellinen kokonaiskuva EU:n kehittyvästä datalainsäädännöstä ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.
- Suomen vaikuttamistyö EU-aloitteisiin ja rahoitusohjelmiin ei tapahdu riittävän varhaisessa vaiheessa ja julkisen ja yksityisen yhteinen strateginen näkemys tavoitteista puuttuu.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Käymme julkisen ja yksityisen sektorin kesken tiiviimpää tiedonvaihtoa ja suunnittelemme yhteisiä toimia, jotta voimme muodostaa paremman kokonaiskuvan EU-politiikasta ja sen etenemisestä.
- Luomme ja hyödynnämme työkaluja, jotta mahdollisuuksien tunnistaminen voisi helpottua niin prosessien kohdalla (esim. ennakkovaikuttaminen) kuin suomalaistoimijoihin ja toimintaympäristöön vaikuttavissa sisällöissäkin (esim. uudistuva sääntely, EU-rahoitusmahdollisuudet, vaikuttamisen paikat).
- Muodostamme kantamme eri ryhmissä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa koskien esimerkiksi tulevan komission politiikkalinjoja, strategioita ja työohjelmia.
- Kehitämme viestintää EU-aloitteista ja niihin liittyvistä Suomen kannoista sekä kansallisen yhteistyön toteutustapoja huomioiden erityisesti digitoimiston yhteistyöryhmän, digikompassityön, ja digiministerityöryhmän.
- Avaamme ja hyödynnämme dataa prosesseista (vrt. [Sitran selvitys](#)) ja luomme EU-vaikuttamisen yhteistyömalleja (vrt. [Eu-verkosto -pelikirja](#)).

Datasta kasvua ja liiketoiminnan uudistamista

Datan avulla voidaan parantaa liiketoiminnan kannattavuutta huomattavasti. Kun yritysten osaaminen ja kyvykkyydet datan hyödyntämisessä vahvistuvat, ne voivat myös synnyttää täysin uutta liiketoimintaa, kuten uusia datapohjaisia palveluita tai liiketoimintamalleja.

Myös julkisen sektorin toimijat voivat paitsi kehittää datan avulla omaa toimintaansa, olla myös hyödyksi yksityisille toimijoille. Julkiset toimijat voivat tarjota tuottamaansa dataa avoimesti muille julkisille ja yksityisille toimijoille ja tuottaa siten uutta arvoa.

Uusien liiketoimintojen syntymisessä julkisen tai yksityisen datan pohjalta startupit ja muut kasvuyritykset ovat usein keskeisessä roolissa. Dataa hallinnoiva yritys voi rakentaa ympärilleen ekosysteemin esimerkiksi rahoittamalla startup-toimintaa.

Tahdomme, että

...yrityksillä ja julkisen sektorin toimijoilla on paremmat valmiudet kehittää omaa toimintaansa datan avulla sekä muodostaa uusia kumppanuuksia ja luoda arvoa datasta.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Yritykset ja julkiset toimijat eivät tunne riittävästi dataan pohjautuvia toimintamalleja ja niiden tarjoamia mahdollisuuksia arvonluontiin.
- Yritykset ja julkisyhteisöt eivät hahmota riittävästi hyötyjä eikä niillä ole tarvittavaa kykyä hyödyntää saatavilla olevaa dataa omassa toiminnassaan ja hallinnoida aineettomia oikeuksiaan.
- Organisaatioiden omissa toimintakulttuureissa on puutteita datan ja tiedon jakamisessa.
- Toimijoilla on vaikeuksia hahmottaa saatavilla olevan datan ja datan jakamisen tuottamaa lisäarvoa koko arvoketjulle ja ekosysteemin kehitykselle.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Varmistamme, että yritykset osaavat hyödyntää EU:n datasääntelyn luomia mahdollisuuksia (esim. pelikirja yrityksille sääntelyn vaikutuksista).
- Kokoamme yrityksille vertais esimerkkejä datan hyödyntämisestä erilaisin teknologisin ratkaisuin toisissa yrityksissä.
- Luomme datatalouden koulutus- ja osaamispalveluiden verkoston.
- Luomme erilaisille toimijoille ohjeita ja suosituksia datan hyödyntämisestä dataan liittyvien kyvykkyyksien vahvistamiseksi (esim. "datakummi"-järjestelmä, palvelusetelit).
- Autamme yrityksiä kytkeytymään eurooppalaisiin data-avaruuksiin.
- Luomme työkaluja innovatiivisten dataekosysteemien synnyttämiseen ja verkostojen orkestrointiin.
- Luomme pk-yrityksille vertaisoppimisryhmiä (vrt. Tekoäly 4.0 -ohjelman toimet).

Kaikki tarvitsevat dataosaamista

Datatalous ei ole itsenäinen talouden ala, vaan kasvava datan määrä ja mahdollisuudet sen hyödyntämiseen vaikuttavat kaikkiin toimialoihin. Siksi jokaisella alalla pitäisi olla dataosaamista.

Dataosaamisen ytimessä on ymmärrys datan ja automaation mahdollisuuksista yksilöiden ja organisaatioiden toiminnan parantamisessa.

“Datatyö” nähdään usein virheellisesti vain teknisen alan työnä. Todellisuudessa työ on monialaista ja siinä tarvitaan esimerkiksi soveltavaa liiketoiminta-, lainsäädöntö-, tietoturva- ja tietosuoja-, muotoilu- ja viestintäosaamista. Toistaiseksi datakyvykkyyksiä ei juurikaan opeteta muun koulutuksen osana ja opetusta on tarjottu lähinnä ict-alalla. Dataan keskittyvää täydennyskoulutusta ei ole juurikaan tarjolla.

Koska murros tulee olemaan mittava, jokaisen tulisi ymmärtää datatalouden peruslogiikka, mahdollisuudet, periaatteet ja keskeinen lainsäädäntö. Yksilöiden tulisi ymmärtää oman datansa arvo sekä sen hyödyntämis- ja väärinkäyttömahdollisuudet. Erityisen tärkeää datatalouden logiikan tunteminen on päätöksentekijöille yrityksissä ja julkisen sektorin organisaatioissa.

Tahdomme, että

...ihmisten ymmärrys datataloudesta kehittyy ja kyky hyödyntää datan ja aineettomien oikeuksien luomia mahdollisuuksia kasvaa.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Ymmärrys datan arvosta ja sen hyödyntämisen mahdollisuuksista on yhteiskunnassa laajasti puutteellista.
- Pula osaajista hidastaa kaikenkokoisten yritysten kehitystä.
- Kuilu yhteiskunnan kehitystarpeiden ja saatavilla olevan osaamisen välillä on liian suuri.
- Datataloudessa toimimisen kansalaistaidot ovat vajavaisia.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Sujuvoitamme osaamistarpeiden ennakointia dataa hyödyntämällä.
- Kehitämme yrityksille ja kunnille suunnattuja palveluita ja koulutusta (esim. valmennusohjelmat, tki-toiminnan tuki).
- Kehitämme dataosaamista monipuolisesti. Luomme opintokokonaisuuksia koulutusjärjestelmän ja muun oppimisen piirissä, kuten työpaikoilla järjestettäviä koulutuksia.
- Tunnistamme yhdessä koulutuksenjärjestäjien kanssa, kuinka datataloussiirtymän koulutustarpeet tulisi huomioida eri koulutusohjelmissa (ml. toinen aste, ammatillinen täydennyskoulutus, korkeakoulut, yleissivistävä vapaa sivistystyö koskien etenkin datatalouden kansalaistaitoja).
- Kasvatamme yleistä ymmärrystä datasta, reilusta datataloudesta ja aineettomista oikeuksista yhteiskunnallisen keskustelun kautta.

Ekosysteemit uusina arvonluonnin verkostoina

Ekosysteemeissä eli yhteistyöverkostoissa tapahtuva datan jakaminen muuttaa organisaatioiden totuttuja toimintatapoja. Arvoa ei tuoteta enää yksin vaan verkostossa muiden kanssa.

Datasta saatava hyöty kasvaa, kun organisaatiot eivät nojaa vain omaan dataansa vaan käyttävät myös muiden tuottamaa dataa ja tarjoavat omaa dataansa muille.

Tällainen ekosysteeminen toimintatapa on vielä uutta. Toimintakulttuurit muuttuvat hitaasti, ja lisäksi eri lähteistä peräisin oleva data on saatava toimimaan sujuvasti yhteen. Datan käyttöä koskevien oikeuksien varmistamiseksi tarvitaan infrastruktuuria, jota vasta kehitetään. Keskiössä on niin kutsuttu pehmeä infrastruktuuri, jolla tarkoitetaan datan hyödyntämistä ja vaihdantaa tukevia oikeudellisia, teknisiä ja operatiivisia määrittelyjä ja mekanismeja, kuten mallisopimuksia, tietomalleja ja rajapintoja.

Pehmeää infrastruktuuria tarvitaan sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Niiden yhteinen rahoitus on tarpeen datainfrastruktuurien rakentamiseksi ja ekosysteemisen toiminnan kasvattamiseksi.

Julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö dataekosysteeminä voi toteutua käytännössä esimerkiksi pilotoitaessa palvelukokonaisuuksia ja yleiskäyttöisiä, sääntelystä juontuvia ratkaisuja, kuten digitaalista tuotepassia.

Pehmeä infrastruktuuri ja ekosysteemit

Tahdomme, että

...dataa on saatavilla ja se liikkuu organisaatioista ja järjestelmistä toiseen luoden hyvinvointia ja kilpailukykyä erityisesti sosiaali- ja terveyssektorilla sekä teollisuudessa, digivihreää siirtymää tukien.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Kannustimet ja rahoitusmallit tarvittavan infrastruktuurin, kuten rajapintojen ja yhteiskäyttöisten ratkaisujen kehittämiseksi.
- Datan liikkumisen ja yhteiskäytön varmistamiseksi tarvittavat yhteentoimivuuden mallit ja standardit, esim. tiedon vakiointi, metadata.
- Datan liikkumisen tukeminen turvaamalla luottamusta ja selkeyttämällä käyttöoikeuksia esimerkiksi sopimuksilla ja ohjeistuksilla.
- Datainfrastruktuurien rahoituksen varmistaminen esim. rahoitusohjelmilla ja yhteiskehittelybudjeteilla.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Tunnistamme kriittiset käyttötapaukset ja käynnistämme pilotteja (digitaalinen tuotepassi, sotien datatarpeiden kartoitus, rakennuksen energiankäytön optimointi datalla).
- Otamme Virtual Finlandin yhteisen kehitysympäristön laajaan käyttöön samoin kuin työkalut ekosysteemien ja datan hallinnointiin (mm. Gaia-X, sääntökirja, yhteistoiminta-alusta).
- Opimme datan jakamisen kokeiluista ja levitämme toimivat ratkaisut eri toimialoille ja sektoreille.
- Kasvatamme yleistä tietoisuutta datan liikkumisen hyödyistä ja yhteiskäyttöisten ratkaisujen tärkeydestä. Kohderyhmänä ovat erityisesti päätöksentekijät, yritykset ja julkinen sektori.

Investoinneilla kilpailukyky nousuun

Jotta Suomi voi pysyä datatalouden kehityksessä mukana, tarvitaan uudenlaisia yksityisen ja julkisen sektorin yhteisiä rahoitusmalleja ja tarvelähtöisesti kohdennettua rahoitusta.

Datataloutta vauhdittavia rahoitusohjelmia vaivaa hajanaisuus ja pistemäisyys. Kokonaisvaltainen datatalouden rahoitusmalli puuttuu eikä datatalouteen suunnatun rahoituksen tilanteen seuraamiseksi ole kelpoa mittaristoa. Datataloudessa tarvittavien kyvykkyyksien parantamiseen ei ole tarjolla riittävästi tukea eri toimialojen rahoitusmalleissa.

Eurooppalaista data-avaruuskehitystä rahoitetaan erityisesti EU:n Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta sekä Horisontti Eurooppa- ja Verkkojen Eurooppa -ohjelmien avulla. EU-rahoitusohjelmien malli voi olla toimijoille haastava, koska rahoituksen saamiseksi tarvitaan myös kansallista vastinrahoitusta, jota on tarjolla niukasti.

EU-rahoituksen hakemisen tueksi on perustettu kansallinen EU-rahoitusneuvonta. Sen tavoitteena on tarjota keskitetysti tietoa ja neuvontaa EU:n avustuksista, lainoista, takauksista, pääomasijoituksista, tuista ja julkisista hankinnoista. Silti yritysten ja muiden toimijoiden mahdollisuuksiin hankkia onnistuneesti EU-rahoitusta tulisi panostaa enemmän.

Investointeja tarvitaan yksityisen ja julkisen sektorin yhteisiin rahoitusmalleihin, ekosysteemikoordinaatioon ja EU-ohjelmatyön tehostamiseen. Rahoitusta tulee kohdentaa entistä tarvelähtöisemmin.

Investoinnit

Tahdomme, että

...kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin yhteisiä rahoitusmalleja ja kohdennetaan investointeja Suomen kilpailukyvyn kannalta keskeisten toimialojen dataekosysteemien ja data-avaruuksien kehittämiseen.

Kriittiset ratkaistavat asiat

- Toimijoilla ei ole kokonaiskuvaa datatalouden rahoituksesta ja rahoitus on sirpaleista.
- Kotimaisen vastinrahoituksen puute vaikeuttaa yritysten liittymistä EU-konsortioihin.

Keinot, joilla pääsemme muutokseen

- Selvitämme datainfrastruktuurin "korjausvelkaa" ja turvaamme rahoituksen, jotta kriittistä infrastruktuuria voidaan rakentaa pitkäjänteisesti.
- Hyödynnämme laaja-alaisesti innovaatiopolitiikan välineitä datatalouden kehittämiseen ja yksityisten investointien edistämiseksi kansallisen tki-tiekartan mukaisesti (mm. avustukset, verokannusteet).
- Kehitämme rahoitusmalleja ja -ohjelmia datatalouden ratkaisujen ja kasvun vauhdittamiseksi (mm. Business Finlandin toimet).
- Luomme rahoituskriteerejä kannustamaan datan jakamista ja ekosysteemikehitystä.
- Kannustamme eri toimijoita hyödyntämään entistä laajemmin EU-rahoitusinstrumentteja ja hankerahoitusosaamisen tukea.

Yhdessä kansallista tahtotilaa rakentamassa

Laaja joukko datatalouden asiantuntijoita on osallistunut syksyn 2022 aikana työpajoihin ja antanut panoksensa työhön.

Sitra kokosi tahtotilan laatimista varten ohjausryhmän ja sihteeristön. Molempiin kutsuttiin julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin edustajia.

Sitran tiimi fasilitoi eri tahojen yhteisiä keskusteluja tahtotilan muodostamiseksi.

Ohjausryhmä

Kaisa Olkkonen	Hallitusammattilainen	Sitra
Kristo Lehtonen	Teemajohtaja, Reilu datatalous	Sitra
Laura Halenius	Projektijohtaja	Sitra
Taru Rastas	Johtava asiantuntija	Liikenne- ja viestintäministeriö
Laura Eiro	Osastopäällikkö	Valtiovarainministeriö
Jarkko Levasma	ICT-johtaja	Työ- ja elinkeinoministeriö
Ilona Lundström	Osastopäällikkö	Elinkeinoelämän keskusliitto
Jyri Häkämies	Toimitusjohtaja	Teknologiateollisuus ry
Jaakko Hirvola	Toimitusjohtaja	Suomen Yrittäjät
Petri Salminen	Puheenjohtaja	Business Finland
Nina Kopola	Pääjohtaja	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Erja Turunen	Executive Vice President	Suomen start-up yhteisö
Riikka Pakarinen	Toimitusjohtaja	Kuntaliitto
Tommi Karttaavi	Tietoyhteiskunta-asioiden johtaja	Opetus- ja kulttuuriministeriö
Atte Jääskeläinen	Ylijohtaja	

Sihteeristö

Lotta Engdahl	Erityisasiantuntija	Liikenne- ja viestintäministeriö
Anita Juhu	Pääsihteerä, Teknologianeuvottelukunta	Valtiovarainministeriö
Lasse Laitinen	Erityisasiantuntija	Työ- ja elinkeinoministeriö
Joonas Mikkilä	Digi- ja koulutusasioiden päällikkö	Suomen Yrittäjät
Mika Tuuliainen	Johtava asiantuntija	Elinkeinoelämän keskusliitto
Jussi Mäkinen	Johtaja, EU-regulaatio	Teknologiateollisuus ry
Janne Järvinen	Mission Lead, Digitalization	Business Finland
Jaana Nevalainen	Erityisasiantuntija	Kuntaliitto
Anna Vuopala	Hallitusneuvos	Opetus- ja kulttuuriministeriö

Datatalouden tiekartan rakentaminen jatkuu

Nyt julkistettu kannanotto on osa laajempaa kokonaisuutta. Työ jatkuu datataloutta eteenpäin vievien toimenpiteiden sekä datatalouskehitystä seuraavien mittareiden rakentamisella. Datatalouden tiekartta julkaistaan kokonaisuudessaan keväällä 2023.

Lisätietoja saat verkkosivuiltamme [Datatalouden tiekartta](#)
Voit olla yhteydessä meihin sähköpostitse datataloudentiekartta@sitra.fi

Tervetuloa mukaan työhön laatimaan suunnitelmaa tahtotilaa toteuttavista toimenpiteistä.

Tulevaisuus tehdään yhdessä!

